

Folketingets

By- og Boligudvalg

København, 20. november 2013

Det Økologiske Råds kommentarer til regeringens vækstplan

Det Økologiske Råd ser mange gode perspektiver i regeringens vækstplan for energi og klima. Danmark er i front, når det drejer sig om grøn omstilling og energieffektivitet. Derfor er der gode perspektiver i at udnytte de erfaringer, der høstes, til at skabe så megen vækst og beskæftigelse som muligt. Men i vækstplanen er der nogle potentielle problemer og nogle uudnyttede muligheder, som vi gerne vil gøre opmærksom på

I forhold til eftersynet af afgifter og tilskud anser Det Økologiske Råd det for væsentligt, at langsigtede afgiftsændringer ikke fører til en yderligere svækkelse af erhvervslivets incitament til at bruge energien så effektivt som muligt. Vi finder det særligt uheldigt, at de nylige afgiftsreduktioner for erhvervene også inkluderer virksomheder, herunder serviceerhverv, hvis konkurrenceevne kun i ubetydelig grad er påvirket af energiafgifterne. Der er intet behov for at gå videre ad samme vej, når det gælder PSO betalingen, som Vækstplanen foreslår, at der ses nærmere på. Det er muligt, at ganske få, meget energiintensive industriers konkurrenceevne påvirkes negativt af den relativt høje PSO-betaling for tiden. Men for langt de fleste virksomheder er PSO betalingen ikke en tyngende udgiftspost i det samlede budget. Samtidigt er PSO-betalingen særlig høj for tiden, fordi markedsprisen på el er usædvanlig lav i Nordpool området, hvilket jo er en konkurrencemæssig fordel for erhvervslivet. Derfor bør PSO-betalingen og markedsprisen på el i givet fald analyseres som et sammenhængende hele.

Vi vil samtidig henvise til virkemiddelkataloget i regeringens klimaplan, som blev udsendt i august. Et af de undersøgte virkemidler var ændret tilbageførsel af elafgift i servicesektoren¹. Virkemidlet beregnes at kunne give en årlig CO₂-besparelse på 1,1 mio. ton og er dermed et af de mest virksomme i planen. Samtidigt får virksomhederne en meget stor økonomisk gevinst – på 11 mia. kr.

Der er ingen tvivl om, at el er en delvis "grøn energibærer" og i højere grad bliver det i fremtiden. Men afgiftssystemet skal også afspejle, at der fortsat er en betydelig el-produktion i Danmark, som langt fra kan karakteriseres som grøn, samtidig med at EU's kvotesystem fungerer meget dårligt. Derudover er det afgørende at bevare det generelle incitament til at spare på el, uanset om strømmen er baseret på VE eller fossile kilder. VE-andelen af elproduktionen vil blive højere, jo mere der spares på energien ved en given VE-udbygning. Til gengæld vil det være meget nyttigt med øget brug af dynamiske afgifter

¹ Der indgår to varianter af virkemidlet i kataloget – én uden refusion og én med refusion ift. antal ansatte i virksomhederne. Vi omtaler her kun den sidste, idet regeringen jo har meldt ud, at den ikke vil inkludere nye afgifter i sin klimaplan. Men i modellen med ændret tilbageførsel holdes virksomhederne skadesløse – tværtimod får de en stor konkurrencemæssig gevinst som følge af de opnåede energibesparelser

og tariffer som en vej mod en mere bæredygtig energiforsyning, dvs. afgifter og tariffer, der afspejler hhv. de faktiske emissioner og de faktiske omkostninger, der er forbundet med at producere den forbrugte el og varme, opgjort på timebasis. Der er ligeledes perspektiver i variable net tariffer, der afspejler kapacitetsudnyttelsen, således at net tariffen er billigere i perioder uden kapacitetsbegrænsninger og dyrere i perioder, hvor kapaciteten er tæt på at være fuldt udnyttet.

Vi venter endnu på energirenoeringsstrategien, men vækstplanen for energi og klima tager fat på bygningsområdet med en række initiativer, som Det Økologiske Råd støtter.

Men skal der virkelig gang i energiforbedringerne i den eksisterende boligmasse med heraf følgende vækst i byggebranchen, er der brug for yderligere og mere effektive tiltag som f.eks. lovgivningsmæssige initiativer. Blandt lovgivningsmæssige initiativer kan nævnes et forslag til en grøn ejendomsskat, hvis størrelse afhænger af boligens energimæssige kvalitet, en form for tvungen opsparring til energirenoering i bygninger med dårlig energimæssig performance (som foreslået af Klimakommissionen) eller skærpede krav til den eksisterende bygningsmasse i bygningsreglementet. Der er behov for klare udmeldinger om forventninger til de eksisterende boligers energimæssige tilstand f.eks. i år 2035 og 2050. Hvis der stilles krav eller udtrykkes forventninger med en relativt lang tidshorison, får boligejerne en god mulighed for gradvist at tilpasse sig fremtidens krav med kun en lille merudgift, fordi tilpasningen kan ske sammen med andre boligforbedringer. Sådanne tiltag vil også kunne styrke efterspørgslen efter Grøn Boligkontrakt og Grønne Aktører.

Grøn boligkontrakt er et rigtigt godt tilbud ved de lidt dybere energirenoeringer, som der i høj grad er grund til at fremme. De fleste bolig- og bygningsejere har et behov for at få et præcist overblik over, hvor der især kan sættes ind for at forbedre bygningens klimaskærm og varmforsyning. Men det er usikkert, hvor mange, der vil prioritere at betale for dette. Derfor er det vigtigt, at udbredelsen af Grøn Bolig Kontrakt sker på en måde, der styrker og ikke lægger en dæmper på øvrige tiltag til at få bolig- og bygningsejere til at vælge energirigtige løsninger, når man gør noget ved boligen/bygningen. De udmeldinger og lovgivningsmæssige tiltag, som nævnes i afsnittet ovenfor vil både skabe øget efterspørgsel efter Grøn Boligkontrakt og Grøn Aktør, ligesom de vil give et incitament til også at tænke mere langsigtet ved de mindre energiforbedringer.

Vi håber, at Det Økologiske Råds bemærkninger vil blive inddraget i det videre arbejde med vækstinitiativerne, og vi er til rådighed for uddybende møder og bidrager også gerne med konkrete forslag.

Venlig hilsen

Christian Ege /

Vibeke Andersen